

הזהב פרק רביעי בבא מציעא

נ"ו.

עין משפט נר מצוה

קפב א מיי פ"א מהל' ו
 אסוקר בלאה הל' ו
 סמו לאון קג
 ב מיי פ"א מהל' דעות
 הל' ח פ"א מהל' משנה
 הל' ז ט"ו פ"א מהל' סמו
 תכ סעף לטו
קפג ג ט"ו פ"א מהל' ס'
 רכח סעף א
 כג"ה:
קפד ד מיי פ"א מהל'
 אשוח הלכס יט
 סמו לאון קטח ט"ו פ"א
 ס' ט"ו רכח סעף ג:
קפה ה מיי פ"א מהל'
 מוכר הלכס יח
 סמו שס ט"ו פ"א מהל' ט'
 ט"ו:
קפו ו מיי פ"א מהל'
 אשוח הלכס יט
קפז ז מיי פ"א מהל'
 כלס הלכס ה:

תורה אור השלם

- 1 ויצלעו שמוח וקאספו
 נאספו עליו נביח ולא
 ידעתי קרעו ולא דמו:
 תהלים לה טו
- 2 הוא מוצאת ודיא
 שולח אל המיח לאמר
 לאיש אשר אלה לו
 אנכי קרה ותאמר חבר
 קא למי החתמת
 ותפתילם והמשח
 האלה: בראשית לח כה
- 3 ולא תנו איש את
 עמיתו ואת מאלהיו
 כי אני אלהיכם:
 יקרא כה יז
- 4 גם כי אונק ואשעו
 שבת תפלת: איכה ג ח
- 5 שמעה תפתי
 וישעתי האניק אל
 דמעתו אל תרש פי ג
 אנכי עמך תושב ככל
 אבותי: תהלים לט יג
- 6 רק לא יהי כאחאב
 אשר התמבר לעשות
 דרע בעיני אשר
 אשח: שמואל א כה
- 7 בה תראי ונהג ארתי
 נצב על חומת אקר ובידו
 אקרי: עמוס ו ז
- 8 בפקודי ביד מיניה פן
 תהיה רעתה חסד ושר
 ישמע בה על פני תמיד
 תלי ומקרה: ירמיהו ו ז
- 9 העם המכעיסים אותי
 על פני תמיד זכחים
 בנגות ומקשרים על
 הלבנים: ישעיהו סג ג
- 10 השם גבולך שלום
 חלב חסידים ישיבעך:
 תהלים קמו די
- 11 והיה אם ירע ישראל
 ועלה מדין ועמלק ובני
 קדם ועלו עליהם:
 שופטים ג ו
- 12 והנה עליהם
 וישחיתו את יבול הארץ
 עד בואך עזה ולא
 ישאירו מתיקה בישראל
 ושה ושר וחמור:
 שופטים ו ד
- 13 וידל ישראל מאד
 מפני מדין ויעקבו בני
 ישראל אל:
 שופטים ו ו
- 14 ולאבך הטיב
 בעבורה ויהי לו צאן
 ופקד ותמרים ועבדים
 ושפחה ותבנית וגמלים:
 בראשית יב טז

נוח לו לאדם שיבא על ספק אשת איש בו. נקט הכי משום דבת שבע ספק אשת איש ופי' צוקנטרס משום דכל היוצא למלחמת צית דוד כותב גט לאשתו ע"מ שאם ימות יגרשה לא"כ אין זה כל היוצא אלף דוקא שיש להם אחין ואין להם בנים מיהו צוקנטרס לאו דוקא נקט יבס אלף שלא מתעגן ועוד קשה לר"ת דלמחר צמקת שבת (ד' נ"ו. וס' ד"ה גט) כל האומר דוד חטא אינו אלף טועה אמאי והא חזר אוריה מן המלחמה לא"כ ומיהו יש לחמות שהיו מתנין אם לא יחזור צוקף המלחמה ועוד קשה דמינח צפ' מי שחטאו (גיטין דף ע"ג. וס' ד"ה אמר) מנה היא בלחמן הימים רבי יהודה אומר רבי היא כאשת איש לכל דבריה ר' יוסי אומר מגורשת ואינה מגורשת ואפילו לרבי יוסי חטא דוד לאינה מגורשת ודאי וכ"ת דהתם צלל אמר מעכשיו דמוקי לה בגמרא צלומר מעת שאני בעולם צלומר שעת אחת קודם מיתתי וצמלחמת צית דוד היו כותבים מהיום הא קמני בדיח צוקמפסא"ט מהיום אס מתי הימים שצנימים רבי יהודה אומר היא כאשת איש ומתני' דמי שחטאו (ס' נני מוכח דלמחר מהיום לדלעיל מיניה קאי והא דלמחר צמקת צלומר מעת שאני בעולם צמקת מפי' ר"ת ור"ח דפירושו נעשה לאומר מעת שהוא בעולם משום כיון דלמחר אס מתי מתכין לרחק הגרושין כמו שיוכל ואינו רוצה שמתגרש עד סמוך למיתתו והא דקאמר מהיום להראות שהוא רוצה שיחולו גרושין (ס' מהיום) ומפי' ר"ת דצמלחמת צית דוד היו מגרשין לגמרי צלל שום תנאי אלף היו עושין הדבר צללעו כדי שלא יהו קופלין על נשומיהן לנשואן לכן קרו להו ספק אשת איש ולכל הפי' קשה דלפילו צל על אשת איש ודאי טוב ממלצין מדקאמר דוד הבא על אשת איש מיתמו צמקן ויש לו חלק לעולם הבא צלל ממלצין כו'.

ו לא עוד אלא בשעה שעוסקין בנגעים ואחליות. כלומר לא מציעא בשעה שיש ספק אשת איש אלא עסקים בלילות וממורות וגם אין עניינם לאשת איש ויש ספרים דגרסי בשעה שעוסקין בצרבע מיתמו צ"ע:
דבתיב היא מוצאת. צלל אלף כמו (איכה ד) וילת אש צליון שהיתה קרובה לאש ככר ולא שלחה לו אלף צמנו אס לא היה מודה לא היתה מפסקתו:
ואל דמעותי אל תחרש. אינו אומר שמע אל צכיי או ראה דמעותי אלף אל תחרש כלומר צטוח אני שלא תחרש דשערי דמעות לא נעלוי:
התבו חוליות ונתן חול בין חוריא לחוריא. אס לא היה חול צינמים היה מודה רבי אליעזר דכלי חשוד הוא שהטפסו סביב לתנור מחצרת החוליות ומעמידתן זו אלף זו ומשום דנתן חול צינמים להפריד החוליות זו מזה מטהר ר"א והכי תנן צמקת כלים (פסקה משנה ח) חתכו לרוחו פחות פחות מארבעה טפחים טהור מרחו צטיט טמא משיסקינו לאפות צו סופגנים רחוקי אש הטפסו ונתן חול או צרוור צינמים צזה אמרו הנדה (ב)

וצלעו. צביל אשתי זו שמתחלה חטאתי צה כמו (בראשית צ) ויצן את הללע: שמוח ונאספו קרעו ולא דמו. אס קרעוני לא מלאו דס: ס' כדררש רבא. לטובה מעשה של דוד וצת שבע משלהם וספק אשת איש היא שהיוצא למלחמת צית דוד גט כריתות כותב לאשתו על מנת שאם ימות שתהא מגורשת מעכשיו ולא תחוק ליבס וכל אותן הימים היא ספק מגורשת אס מנת מגורשת מתחילה ואס לא מנת לא נתגרשה: היא מוצאת והיא שחנה. אע"פ שהיו מוציין אותה לשריפה לא אמרה להם ליהודה נבעלתי אלף שחנה לו למי שאלה לו אנכי הרה ואס יודה הוא מעלמנו יודה: עמיטו. עם אמו: צלונאס אספו. צלונאס דבריה לזכרה: אונאס קרובה. לצא. פורענות אונאס ממהר לצא: שמעה ספסלי. אין לשנותו מלשון צקשה שמצקש מאת הקצ"ה שישמע תפלתו אצל אל תחרש יש לשנותו מלשון צקשה ולומר צו אני צוטח שאין דרכך לשמוק ולא להחריש. אל תחרש אל תעשה אל מתן משמשין לשון צקשה ומשמין לשון עמיד כגון (מהללס קכא) אל ימן למוט הרי לשון צקשה ויאמר יעקב לא מתן לי מאומה (בראשית ו) הוא לשון עמיד: רק לא היה כחאצב ספייה דקרא אשר הסתה אותו איוצל אשתו: [אססך גולא. אשתך קטנה ככופ עמלן ושמע דבריה]: כל הסערים. שמתן נעעלו: מן משערי אונאס. הלועק על אונאס דברים אין השער נעעל צפניו: הכל ע"י שליח. נפרעים על כל עבירות ע"י שליח: וצידו. לא מסרה לשליח: פרגוד. מחילה שצין שעינה לצלל מרוס: אינו נעעל. להפסקי ראייתן מן המקום אלף תמיד רואה אותם עד שיפרע: וצידו ארך. משמע שהיא תמיד אללו ומשמש צה: על פני ואין מחילה צינו לצין העצירה: אימסי גנולך שלום. כשחלב חטים ישביעך הקצ"ה: מנדא. כד שנותנים צו שעורים: נקיש ואסי סגרא. התגר מקשקש וצא. ואני שמעתי הדק מקשקש כדרך כלי ריקס ששמע צו קול הברה כשמשקשקשין עליו: וידל ישראל לעיל מיניה כתיב ויחננו עליהם וישחיתו את יבול הארץ: (אוקירו נשיכו. ככדו נשומיכס: מחווא. עיר שהיה רבא דר צמוכה כך שמה: חסכו חוליות. מנור העשוי חוליות מנרפו צכצשן כדרך כלי חרס וא"כ צירף החוליות ונתן חול צין חוליא לחוליא: ר"א מעשה. שאין זה כלי חרס אלף צנין כעין כלי גללים וכלי אדמה שאין מקבלין טומאה: והכמים מעמאין. דאזלי צת חוליות. שאר תנורים שלהם היו עשויים כעין קדירות גדולות ופיו למעלה וצורף צכצשן כשאר קדירות ומטלטלים אלף שהיו מושצו על הארץ או על הדף ומדביק את טפילות העיט סביב על כולו לעשותו עד שיקלוט ויחזיק את חומו: עכנאי

(א) סנהדרין קו. ע"ש,
 (ב) [אמר כלי], (ג) אבות צביות
 מנ: פוטו י: מחוואס קו;
 (ד) י"א הנה, (ה) י"א חנה,
 (ו) [שעורו ל], (ז) [אבות צביות
 לנ:], (ח) [צ"ל אמר], (ט) כלס
 פ"ה [מ"ן צביות וכן הו'
 דפיו: ועי' רש"ש,
 (י) ד"ה אוקירו חר ד"ה
 מחוא], (יא) [פ"ה דגיטין
 ע"ש], (יב) [צ"ל מחיס],
 (יג) [ומצמקת סנהדרין קו.
 גר' להדיא בשעה שעוסקים
 בד' מיתות צ"ד], (יד) [ועי'
 מוס' צביות לנ: ד"ה אלף,

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה תמכו וכו'
 הנה והטובה לכל
 ומית והעמאה נעמק:

גליון הש"ס

גב' ויש לו חלק לעוה"ב.
 עיני עמלן ד' ע"ב מוס'
 ד"ה היא מנדא:

מוסף רש"י

אל דמעותי אל תחרש.
 מללל כתיב את דמעותי
 תראה. שמו מנה נחית
 היא לפני ואין ריחן להפסקל
 אלף שמתקבל לפני (ברכות
 ג). החבו חוליות. מנור
 של חרס שהוא עשוי כלי
 ומטלטל ומחילה צפניו כן
 הטיט ומנרפו צכצשן כשאר
 קדירות, ואס נעמא חריתו
 המנו מנה ואס נתנו
 בעיני זה שמתכו סביב סביב
 חוליות עגולות וחזר וחיברו
 צטיט של חול צין חוליא
 לחוליא, רבי אליעזר
 מטהר. עולמות, אשתי עוד
 ככל חרס שלף נרף צכצשן,
 והכמים מעמאין (ברכות
 ט).